

ΘΥΜΙΑΜΑ

«Θυμιάμά Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς»

Ἑβδομαδιαῖο περιοδικό • Ἀριθμ. φύλ. 58

17 Ἰουνίου 2018

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερεμίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ

Γ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

«ΖΗΤΕΙΤΕ ΠΡΩΤΟΝ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ» (Ο ΚΥΡΙΟΣ)

1. Ἡ σημερινή Εὐαγγελική περικοπή, ἀδελφοί χριστιανοί, λέγεται «Γ΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ». Εἶπαμε ὅτι τὴν περίοδο αὐτὴ τὰ εὐαγγελικά ἀναγνώσματα εἶναι ἀπὸ τὸ πρῶτο Εὐαγγέλιο τῆς σειρᾶς τοῦ Κανόνος, ἀπὸ τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιο. Αὐτὸ σημαίνει μυστικά ὅτι, μετὰ τὴν Πεντηκοστή, πού εἶναι τὸ ὕψος, ἀρχίζουμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ πάλι τὴν πνευματικὴ μας ζωὴ. Περικοπές μόνο ἀπὸ τὸ κατὰ Ματθαῖον διαβάζει ἡ Ἐκκλησία μας κάθε Κυριακὴ, ἀλλὰ ἐμεῖς στὰ σπίτια μας, γλυκαινόμενοι ἀπὸ τὴν κυριακάτικη περικοπή, πρέπει τὴν περίοδο αὐτὴ νὰ διαβάσουμε ὅλο τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιο, πού εἶναι ὠραῖο, πολὺ ὠραῖο στὰ νοήματά του. Καὶ ἀσφαλῶς εἶναι ὠραῖο, γιατί εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ανακοινῶνω δέ μέ χαρὰ ὅτι αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα μᾶς παραδίδεται ἀπὸ τὸ τυπογραφεῖο μία ἐρμηνεία μας στοῦ κατὰ Ματθαῖο Εὐαγγέλιο, ὡς ἀρχὴ ἐρμηνείας σέ ὅλη τὴν Καινὴ Διαθήκη.

2. Λίγα λόγια θὰ σᾶς πῶ, ἀδελφοί, λίγα καὶ ἀπλᾶ ἀπὸ τὸ σημερινὸ ἅγιο Εὐαγγέλιο καὶ παρακαλῶ νὰ τὰ προσέξετε. Στὴν ἀρχὴ-ἀρχὴ ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ μᾶς εἶπε τὴν λέξη «σῶμα». «Ὁ λύχνος τοῦ σώματος», εἶπε ὁ Κύριος. Παρακάτω μᾶς εἶπε ὁ Κύριος «μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν». Αὐτὰ τὰ δύο, χριστιανοί μου, ψυχὴ καὶ σῶμα, σῶμα καὶ ψυχὴ, αὐτὰ εἶναι πού ἀποτελοῦν τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχὴ καὶ σῶμα. Οὔτε ψυχὴ μόνο, ἀλλὰ οὔτε σῶμα μόνο. Ψυχὴ καὶ σῶμα μαζί. Αὐτὰ τὰ δύο ἀποτελοῦν μία «συζυγία», ἓνα ἀνδρόγυνο. Καὶ τὸ ἀνδρόγυνο βέβαια δέν πρέπει νὰ χωρίζεται ποτέ. Καὶ ὅμως ἡ ἁμαρτία χωρίζει τὰ ἀνδρόγυνα. Ἔτσι καὶ ἐδῶ, γιὰ τὸ θέμα πού μιλάμε, γιὰ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα, πού ὁ Θεὸς τὰ ἔνωσε, γιὰ νὰ ἀποτελοῦν ἀδιάλυτη συζυγία, γιὰ τὴν συμβάσα ἐκείνη παλαιὰ ἁμαρτία, χώρισε αὐτὴ ἢ «ἁρμονία» τῶν δυό, ὅπως τὸ λέει ἓνα ὠραῖο τροπάριο, αὐτὴ ἢ «συζυγία» τους καὶ αὐτὸς ὁ «δεσμός» τους. Λέει τὸ τροπάριο αὐτὸ τῆς Ἐκκλησίας μας μέ ἀπορία μεγάλη: «Πῶς ψυχὴ ἐκ τοῦ σώματος βιαίως χωρίζεται ἐκ τῆς ἁρμονίας καὶ τῆς συζυγίας ὁ φυσικότερος δεσμός θείῳ κελεύσματι ἀποτέμνεται»!

Στενά, λοιπόν, ἀδελφοί, εἶναι στὸν ἄνθρωπο συνδεδεμένη ἡ ψυχὴ μέ τὸ σῶμα καὶ αὐτὰ τὰ δύο, ψυχὴ καὶ σῶμα, ἀποτελοῦν τὸν ὅλο ἄνθρωπο καὶ σ' αὐτὰ τὰ δύο ἀναφέρεται τὸ «κατ' εἰκόνα Θεοῦ», ὅπως εἶμαστε πλασμένοι. Αὐτὸ τώρα πού εἶπα μπορεῖ νὰ φανεῖ περίεργο, ἴσως μάλιστα καὶ λανθασμένο. Τί, λοιπόν; Τὸ «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» λέγεται καὶ γιὰ τὸ σῶμα καὶ ὄχι μόνο γιὰ τὴν ψυχὴ; Ναι, χριστιανοί μου! Τὸ «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» στὸν ἄνθρωπο λέγεται ὄχι μόνο γιὰ τὴν ψυχὴ, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ σῶμα! Ὁχι βέβαια τὸ σῶμα στὴν σημερινὴ του τὴν πεπρωκυῖα κατάσταση, ἀλλὰ στὴν πρώτη του – ἀρχικὴ κατάσταση, ὅπως τὸ ἔπλασε ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ, ἢ ὅπως θὰ εἶναι στὴν μελλοντικὴ του κατάσταση, δεδοξασμένο καὶ θεωμένο, μέ τὸν ἀσκητικὸ ἀγῶνα τοῦ χριστιανοῦ. Ὡς μαρτυρία δέ γι' αὐτὸ πού λέγω ὅτι τὸ «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» ἀναφέρεται καὶ στοῦ σῶμα, παραθέτω τὸν σαφὴ καὶ ὠραῖο λόγο τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ: «Ἰσχυρισαίμην γάρ ἐκ τῆς γραφικῆς ἀνθρώπου φυσιολογίας ὀρμώμενον, μὴ ἄν ψυχὴν μόνην, μήτε σῶμα μόνον λέγεσθαι ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ συναμφότερον, ὃν δὴ καὶ κατ' εἰκόνα πεποιηκέναι Θεὸς λέγεται»! Πρέπει ὅμως νὰ ποῦμε ὅτι κυρία εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ ὑπέρτερα εἶναι τὸ σῶμα. Τὸ σῶμα πρέπει νὰ ὑπηρετεῖ τὰ καλά καὶ θεοφιλῆ θελήματα τῆς ψυχῆς, γιὰ νὰ ἀπολαύσει καὶ αὐτὸ τὴν ἀμοιβὴ καὶ τὴν δόξα στὸν μέλλοντα αἰῶνα. Ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ

από την ψυχή χύνεται στο σώμα και θεώνεται και αυτό και νικάει την φθορά, όπως τό βλέπουμε στα Άγια Λείψανα!

2. Αυτός, λοιπόν, ο άνθρωπος, αδελφοί, ο από σώμα και ψυχή πλασμένος, έγινε για τον Θεό, αφού μάλιστα, μόνο αυτός, είναι «κατ' εικόνα Θεού». Ο άνθρωπος, όπως μάς τό είπε στο τέλος τό σημερινό Εύαγγέλιο, έγινε για την «Βασιλεία του Θεού». Και την προηγούμενη Κυριακή τό Εύαγγέλιο έλεγε πάλι για την Βασιλεία του Θεού. Άρα πρόκειται για σοβαρό θέμα. Όταν δέ λέμε «Βασιλεία του Θεού», στην ουσία και τό πραγματικό της νόημα, έννοούμε την δόξα του Θεού, την ένωση μαζί Του, έννοούμε την θέωση, την αγιότητα. Και αφού, λοιπόν, ο σκοπός του ανθρώπου είναι ή Βασιλεία του Θεού, άρα αυτήν κατά πρώτο και κύριο λόγο πρέπει νά ζητεί ο άνθρωπος. Γι' αυτό και ο Κύριός μας Ίησους Χριστός μάς είπε σήμερα καθαρά και ξάστερα: «Ζητείτε πρώτον την Βασιλεία του Θεού και ταυτα πάντα (δηλαδή, τά αναγκαία για την ζωή μας) προστεθήσεται υμίν». Τό πρώτο, λοιπόν, για τό όποιο πρέπει νά αγωνιζόμαστε και νά φροντίζουμε νά έχουμε, και νά λυπούμαστε αν δέν τό έχουμε, είναι τό νά νοιώθουμε μέσα μας τόν Θεό και τόν δικό Του γλυκασμό. Γιατί, γι' αυτό, ξαναλέω, πλαστήκαμε, αδελφοί μου χριστιανοί. Πλαστήκαμε για τόν Θεό.

Άλλά πώς θά πετύχουμε νά γευόμαστε την Βασιλεία του Θεού; Σ' αυτό βέβαια, κατά πρώτο λόγο, θά απαντήσουμε ότι θά τό πετύχουμε μέ την Χάρη του Θεού. Χωρίς την Χάρη του Θεού, χριστιανοί μου, ούτε ένα βήμα δέν μπορούμε νά κάνουμε στην πνευματική ζωή. Για όλα, λοιπόν, αλλά και για την Βασιλεία του Θεού ιδιαίτερα, πρέπει νά ζητάμε νά μάς βοηθάει και νά μάς ένισχύει ο Θεός μέ την Χάρη Του. Άλλά, πού συγκεκριμένα, έμεις, από την πλευρά μας, τί πρέπει νά κάνουμε για νά γευθούμε την Βασιλεία του Θεού; Ο Κύριός μας, αδελφοί, μάς είπε σήμερα στο Εύαγγέλιό Του και ένα άλλο δεύτερο λόγο. Μάς είπε: Για νά περπατάει σωστά ο άνθρωπος, πρέπει νά έχει καλό μάτι. Άν τό μάτι του είναι βλαμμένο, τότε σκόνταψε και έπεσε και κτύπησε. Τό ίδιο και στα πνευματικά. Για νά βαδίζει καλά ο άνθρωπος στού Θεού την στράτα, πού έλεγε παλαιά ή γιαγιά, την στράτα πού πάει για την Βασιλεία του Θεού, πρέπει ο νούς του – αυτό είναι τό μάτι της ψυχής – νά είναι καθαρός. Άλλά – ως παρατηρήσουμε – τό κείμενο δέν λέει «καθαρός», αλλά λέει «άπλους». Δηλαδή, ο νούς του ανθρώπου νά μήν είναι «μπερδεμένος» μέ άλλες σκουτούρες και έννοιες, αλλά νά είναι κολλημένος στον Θεό. Νά τό πάρει μέ πολύ ζήλο και νά πει ότι θέλω νά βρω τόν Θεό και νά κάνω ό,τι άρέσει σ' Αυτόν. Θέλω νά είμαι αιώνια μ' Αυτόν. Άν τώρα ο νούς του, δηλαδή, ή ψυχή του, δέν είναι «άπλη», αλλά είναι πολυσύνθετη στίς επιθυμίες της και επιδιώξεις της για γήινα πράγματα, τότε είναι σαν νά δουλεύει σέ δύο άφεντικά και δέν θά πετύχει νά εύαρεστήσει κανένα από τούς δύο. Ο Κύριος μάς είπε πάλι σήμερα ότι δέν μπορείτε νά δουλεύετε σέ δύο κυρίους (στίχ. 24)!

3. Άλλά για νά προλάβω μία παρεξήγηση πολλών, μή νομίσετε ότι ο Χριστός μάς λέει νά ασχολούμαστε μονόπλευρα μέ τά πνευματικά και νά παραμελούμε έντελώς τά σωματικά. Όχι! Είπαμε ότι και ή ψυχή και τό σώμα είναι από τόν Θεό. Άλλά την προτεραιότητα θά την έχουν τά πνευματικά. Και τότε, μέ την εύλογία του Θεού, θά μάς πάνε όλα καλά. Άν κύρια έγνοια και κύριο έργο μας έχουμε τό νά άρέσουμε στον Θεό, τότε και ή οικογένειά μας θά έχει τά αναγκαία και τίποτε τό αναγκαίο δέ θά λείπει από τό σπίτι και υγεία θά έχουμε και την καλή πρόοδο των παιδιών μας θά χαιρόμαστε. Γιατί ο Κύριος μάς είπε σήμερα: «Ζητείτε πρώτον την Βασιλεία του Θεού και ταυτα πάντα (δηλαδή, όλα τά αναγκαία για την ζωή μας) προστεθήσεται υμίν».

Μέ πολλές εύχές,
† Ο Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως Ίερεμίας